

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.156/2023/6.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Dzsula Marianna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Dr. Stark Marianna bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Molnár Noémi Fanni (cím1) ügyvéd

Az alperes:

Külgazdasági és Külügyminisztérium (cím2)

Az alperes képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda (cím3), ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.647/2022/8/II. és 9. számú kijavító végzés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 21.P.22.767/2021/23-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A miniszterelnök 2021. augusztus 26-án delegációt vezetett a “név” elnevezésű szervezet 2021. augusztus 26. és 29. között, Olaszországban tartott éves találkozására (a továbbiakban: római út).

[2] A felperes 2021. augusztus 30-án az alperestől elektronikus úton a következő közérdekű adatok másolatban való kiadásának a teljesítését kérte: a miniszterelnök római útja kapcsán kik tartoztak az utazó delegációhoz (I.), mekkora útiköltség (II.), szállásköltség (III.) ésapidíj (IV.) merült fel, továbbá mekkora az az összeg, amit Orbán Viktor maga állt (térített meg) családtagjai utazása okán (V.).

[3] Az alperes az adatmegismerési igényre nem válaszolt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[4] A felperes keresetében a pert megelőző adat megismerése iránti igény tárgyában kérte az alperest a következő közérdekű adatok kiadásának teljesítésére kötelezni: a miniszterelnök római útja kapcsán kik tartoztak az utazó delegációhoz (a továbbiakban: I. kereset), mekkora útiköltség (a továbbiakban: II. kereset), szállásköltség (a továbbiakban: III. kereset) ésapidíj (a továbbiakban: IV. kereset) merült fel, továbbá mekkora az az összeg, amit Orbán Viktor maga állt (térített meg) családtagjai utazása okán (a továbbiakban: V. kereset).

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú eljárásban részben eleget tett az adatigénylésnek, ezért a felperes az I. és a IV. keresetétől elállt, az elsőfokú bíróság e körben az eljárást részben megszüntette.

[6] Az alperes a II. keresetben megjelölt adatok tekintetében arra hivatkozott, hogy az nem áll rendelkezésére, mivel nem polgári repülés keretében történt a megjelölt személyek szállítása, nála emiatt nem keletkezett útiköltség, azt egy másik állami szervnél számolták el. Hivatkozott a honvédelemről és a név2ről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 52. § (2) bekezdése alapján kiadott 2019. december 11. napján hatályba lépett a Dassault Falcon 7X típusú nagy hatótávolságú közepes

szállítórepülőgépek légi üzemeltetési, földi üzemben tartási és karbantartási szabályairól szóló, a név² Parancsnoksága Logisztikai és Gazdálkodási Csoport Főnökének 13/2019 (HK.11) MHP LOGCSF szakutasítása (a továbbiakban: szakutasítás) 2.5 pontjára, amely szerint a római úti delegációt szállító repülőgép az név¹ Repülőbázis állományába tartozik. A szállásköltség iránti kereset elutasítását pedig azért kérte, mert a végszámlát 2021. október 8-án állították ki, az az adatigénylés időpontjában még nem állt a rendelkezésére. Csatolta és zárt iratként kérte kezelni a delegáció szállására vonatkozó végszámlát, valamint a miniszterelnök részéről az alperes részére befizetett utazási költségre vonatkozó bizonylatot.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a következő közérdekű adatok 15 napon belül történő kiadására kötelezte az alperest: az Orbán Viktor által vezetett delegációnak a “név” megnevezésű szervezet 2021. augusztus 26. és 29. napjai között, Olaszországban tartott éves találkozására való kiutazása kapcsán mekkora az az összeg, amit Orbán Viktor maga állt (térített meg) családtagjai utazása okán. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[8] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a II. keresetben megjelölt adatoknak az alperes nem adatkezelője, ezért ezt a keresetet elutasította. A III. kereset tárgyában rögzítette, hogy az adatkezelő akkor nem hivatkozhat időelőttiségre, ha a kérelmezett legkésőbb az adatmegismerése iránti igényre adott válaszig (ideértve azt az esetet is, ha a határidőt meghosszabbítja az adatkezelő), vagy a válaszára nyitva álló határidő utolsó napjáig az adatok birtokába kerül. Az elsőfokú bíróság az alperes által csatolt iratokból megállapította, hogy a ténylegesen felmerült költséget tartalmazó végszámlát 2021. október 8-án, az alperes válaszára nyitva álló határidő lejártát követően állították ki. A miniszterelnök 2021. szeptember 8-án nem szállásköltség címen teljesített befizetést az alperes részére, ezért a III. keresetet nem találta megalapozottnak. Az V. keresetnek helyt adott, mivel a miniszterelnök 2021. szeptember 8-án utazási költség címen eszközölt befizetést, ezért ezen adat tekintetében az alperes időelőttiségére vonatkozó érvelését alaptalannak találta.

[9] A felperes és az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság kijavított ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a meghatározott adatok kiadása vonatkozásában hatályon kívül helyezte és e körben az eljárást megszüntette. Kötelezte az alperest a felperes részére elektronikus úton a következő közérdekű adat kiadásának teljesítésére: a “név” szervezet 2021. augusztus 26. - 29. között Olaszországban tartott éves találkozásán részt vett, a magyar miniszterelnök által vezetett delegáció vonatkozásában mekkora útiköltség és szállásköltség merült fel.

[10] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az Európa Tanács közérdekű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáféréséről szóló Tromsøi Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) – amelyet Magyarországon a 2009. évi CXXXI. törvénnyel hirdettek ki – preambuluma szerint az aláíró államok általánosságban elismerik a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot, ezen jog érvényesülése érdekében az Egyezményben kifejtett elvekre tekintettel garanciális jellegű szabályokat alkotnak. Ezeket a szabályokat Magyarországon az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) tartalmazza. Az Infotv. 30. § (3) bekezdésében foglalt szabályozás nem áll ellentétben az Egyezmény 5. cikk 2. pontja szerinti követelményekkel, míg az Infotv. 32. §-a deklarálja és általánosságban a közérdekű adatok kezelői kötelezettségévé teszi a közvélemény gyors és pontos tájékoztatását. Az Infotv. 30. § (3) bekezdése pedig az egyedi

adatigény megtagadása esetén értesítési és indokolási kötelezettséget ír elő. Ez utóbbi kötelezettség magában foglalja az Egyezmény 5. cikk 2. pontja második fordulata szerinti eljárást is.

[11] A másodfokú bíróság kiemelte: a peres felek között nem volt vitatott, hogy a II. és a III. keresettel igényelt adatok az Infotv. 3. § 5. pontja alapján közérdekű adatok. A másodfokú bíróság ezért azt vizsgálta, hogy a felperes az ítéleti bizonyosság szintjén igazolta-e, hogy ennek az adatnak a kezelője az alperes.

[12] A másodfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek azt a védekezését, hogy az Info tv. 3. § 9. pontja alapján nem minősül adatkezelőnek. Rámutatott, hogy az ideiglenes külföldi kiküldetés egyes kérdéseiről szóló 20/2020. (IX. 10.) KKM utasítás (a továbbiakban: KKM utasítás) rendelkezései és az alperes működését szabályozó SZMSZ 37. § (1) bekezdés *i)* pontja, a 2. függelék I.7.1.0.4. *e)* és *k)* pontja értelmében az alperes Protokoll Főosztályának feladata az állami és kormányfői protokollhoz – így az utaztatáshoz – kapcsolódó feladatok ellátása.

[13] Az alperes a perbeli utazással összefüggésben ennek a kötelezettségeinek a fennálltát nem vitatta, pusztán arra hivatkozott, hogy a perbeli utazás miatt a KKM utasítás 7. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti kötelezettsége nem keletkezett, mert a miniszterelnöki delegáció nem polgári repülőgéppel, hanem a név2 név1 Repülőbázis állományaiba tartó repülőgéppel utazott.

[14] A másodfokú bíróság megítélése szerint önmagában ez a tény nem jelenti azt, hogy az alperes ne minősülne adatkezelőnek, az e körben hivatkozott szakutastítás a nem polgári repülőgép igénybevételére, ezen belül az ezzel összefüggő költségek kezelésére vonatkozó szabályokat pedig nem tartalmaz. Kiemelte: ha az alperes az utazással kapcsolatos adattal azért nem rendelkezik, mert ilyen költség nem keletkezett, úgy ezt az információt kellett volna az adatigénylésre közölnie, mivel az adat nem létezésére vonatkozó tény is adatnak, jelen esetben az Info tv. 3. § 5. pontja szerinti közérdekű adatnak tekintendő.

[15] Hangsúlyozta, az alperes azt nem vitatta, hogy a miniszterelnök utazási költség címén a részére teljesített. Ebből pedig az következik, hogy az utazási költségekkel összefüggően kezel adatokat. Az az érvelése, hogy „a költség összegéről a miniszterelnök más forrásból is szerezhetett információt”, súlytalan az adatkezelői minőség tekintetében.

[16] A másodfokú bíróság megítélése szerint a szállásköltséggel összefüggő adatok tekintetében nem a végszámla keltezési idejének van perdöntő jelentősége.

[17] Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és kötelezte az alperest a II. és a III. keresetben kért adatigény teljesítésére.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak a II. keresetnek helyt adó rendelkezése hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság ítéletének ezt a keresetet elutasító rendelkezésének a helybenhagyását kérte. Megsértett jogszabályként az Infotv. 3.§ 5. és 9. pontját, a 29. § (1) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott a KKM utasítás 8. § (1) bekezdése, a 9. -10. §-a, a 25. § (1) bekezdése és az 5. § (4) bekezdése megsértésére is.

[19] Felülvizsgálati álláspontja szerint azért jogszabályt sértő a jogerős ítélet, mert a felperes nem bizonyította, hogy az Infotv. 3. § 9. pontjában meghatározott adatkezelőnek minősül. A KKM utasítás szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy annak szabályai csak a nemzetközi polgári légiforgalomban való utazásra vonatkoznak, amennyiben repülőjegy vásárlására kerül sor. A KKM utasítás szabályai a honvédségi állományba tartozó légijárművel való utazásra nem irányadóak, következésképpen ezzel nem lehet igazolni az adatkezelői minőségét. Sem önállóan, sem másokkal együtt nem határozza meg az adat kezelésének célját, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket, azokat nem hajtja és hajtja végre.

[20] Állította, hogy a Kúria precedens határozata szerint (Kúria Pfv.IV.20.389/2013/4.) az Infotv. az adatigénylés teljesítését a kért adat megléte esetén teszi lehetővé, az adatkezelő csak a rögzített és ténylegesen a kezelésében levő információt, ismeretet, adatot köteles kiadni. Ha a kért adatot nem állították elő, az adatkezelő az adatkérést nem tudja teljesíteni, mert nyilvánvaló, hogy csak a létező és általa kezelt adat közlésére köteles.

[21] Kiemelte, hogy a másodfokú bíróság részéről mulasztásként megjelölt nyilatkozatot megtette: a tárgyaláson bejelentette, hogy nála nem keletkezett útiköltség, az másképpen megfogalmazva nulla, hiszen ez egy másik állami szervnél kerül elszámolásra és jelenik meg költségelemként.

[22] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A Kúria előrebocsátja, hogy a jogerős ítéletnek az elsőfokú bíróság ítéletét a meghatározott adatok vonatkozásában hatályon kívül helyező és e körben az eljárást megszüntető, valamint a III. keresetnek helyt adó rendelkezése felülvizsgálattal nem volt támadott. Ezért a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a joghatályosan előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálta és ítélte meg a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.

[24] A felülvizsgálati kérelem alaptalan a következők szerint.

[25] A felülvizsgálati eljárásban nem vitatott, hogy a II. kereset közérdekű adat kiadásának teljesítésére irányult. Ezért a Kúriának a felülvizsgálati kérelem alapján azt kellett megítélnie, hogy a másodfokú bíróság jogszabályt sértve kötelezte-e az alperest e kereset tárgyában a közérdekű adatok megismerése iránti igény teljesítésére.

[26] Az alperes felülvizsgálati kérelmében vitatta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy a II. keresetben meghatározott adatok tekintetében adatkezelő, mivel a honvédségi repülőgép használatával kapcsolatos adatokat nem kezeli. Álláspontja szerint a KKM utasítás szabályai a honvédségi állományba tartozó légijárművel való utazásra nem irányadóak, következésképpen ezzel nem igazolt az adatkezelői minősége.

[27] Az Infotv. az Alaptörvény VI. cikke alapján, az ott biztosított alapjogok érvényesítése érdekében határozza meg az információs jogok tartalmát és biztosítja e jogok hatékony érvényesülését. Az Alaptörvényben védett alapjogok esetén a bíróságnak a jogszabályok által kijelölt értelmezési kereteken belül kell azonosítaniuk az eléjük kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, valamint a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmezniük {3112/2022.(III.23.) AB határozat [25]}.

[28] Az Alkotmánybíróság jelen perben is irányadónak tekintett jogértelmezése szerint az Infotv. 3. § 9. pontjában meghatározott adatkezelő fogalma nem szűkíthető le a célhoz kötött adatkezelésre. Az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti adatkezelő fogalom részeként az adatkezelési cél meghatározására utalás - a szabályozási környezetet is figyelembe véve - valójában csak a személyes adatok kezelésére irányadó. A célhoz kötött adatkezelés ugyanis kizárólag a személyes adatok kezelését érintően törvényi (pontosabban a személyes adatok védelméhez való jogból eredő, e jog indokolatlan korlátozása ellen garanciát jelentő törvényi) követelmény [lásd: Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pont, 5. § (2) bekezdés b) és c) pont, 5. § (3) bekezdés, 6. § (1)-(2) és (4)-(5) bekezdését]. Az Infotv. III. fejezete a közérdekű adatok kapcsán nem tartalmaz ilyen törvényi előírást, vagyis olyan követelményt, ami a közérdekű adatok célhoz kötött adatkezelését tenné kötelezővé {6/2016. (III.11.) AB határozat, Indokolás [31]-[34]}.

[29] A Kúria az Alkotmánybíróság jogértelmezése alapján egyetértett a másodfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy az alperes adatkezelője a II. keresetben megjelölt közérdekű adatoknak. Ezt igazolja, hogy a miniszterelnök befizetésére vonatkozóan csatolt, zártan kezelt dokumentum szerint az utazási költség befizetése nem a név², hanem az alperes számlájára történt, továbbá tartalmazza az annak alapját képező számla sorszámát is. Az alperes érvelésével szemben az adatkezelői minőségét az a körülmény, hogy a római út útiköltsége nem a KKM utasítás 7. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kötelezettségéhez kapcsolódóan keletkezett, nem zárja ki. Az alperes állításával szemben a KKM utasítás nemcsak a nemzetközi polgári légiforgalomban való utazásra vonatkoznak, az 5. § (4) bekezdése ugyanis ennél szélesebb körben határozza meg az utaztatási feladatokat. Az alperes működését szabályozó SZMSZ –másodfokú bíróság által megjelölt – rendelkezései is alátámasztják, hogy a Protokoll Főosztály nem csak a polgári repülés esetén gondoskodik a miniszterelnöki protokollkeret felhasználásáról, végzi az ezzel kapcsolatos elszámolásokat.

[30] Az alperes arra ugyan helytállóan hivatkozott, hogy az adatkezelőt érdemben csak ténylegesen létező és általa ténylegesen kezelt közérdekű adat közlésére lehet kötelezni. Az adatkezelő nemleges állításának bizonyítására nem kötelezhető (Kúria Pfv.IV.20.130/2015/4., Pfv.IV.21.963/2016/6., Pfv.IV.21.767/2019/6.) A Kúria precedens határozataiban kifejtett jogértelmezés jelen perben való alkalmazását azonban az alperes kezelésében – igazoltan - meglevő utazási költségekkel kapcsolatos adatok kizárják.

[31] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal érintett rendelkezését a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[32] 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 1. §, 3. § 9. pont, 29 § (1) bekezdés
Alaptörvény VI. cikk

A döntés elvi tartalma

[33] A közérdekű adatok kiadása iránti perben a közérdekű adat nyilvánossága a főszabály. Az Infotv. a közérdekű adatok kapcsán nem tartalmaz törvényi előírást, vagyis olyan követelményt, ami a közérdekű adatok célhoz kötött adatkezelését kötelezővé tenné.

Záró rész

[34] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés, és (5) bekezdése alapján állapította meg, a felszámított 3 munkaóra figyelembe vételével.

[35] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pont értelmében tárgyi illetékmentes, ezért az eljárási illetéket a Pp. 96. § (1) bekezdése és a 102. § (6) bekezdése alapján azt az állam viseli.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. június 14.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró